

ARVIOINTIKERTOMUS

2024

UURAISTEN KUNTA
TARKASTUSLAUTAKUNTA

Sisällys

1.	TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTAJA.....	3
2.	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA VUONNA 2024	3
3.	UURAISTEN KUNNAN TALOUDELLINEN TILANNE.....	4
4.	INVESTOINNIT	5
5.	YHTEENVETO	5

1. TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTAJA

Tämä lautakunta antaa tässä viimeisen arviointikertomuksensa. Samalla tämän lautakunnan puheenjohtajan pesti päättyy. Kun verrataan kuntamme toiminnan arvioinnin mittaamista tarkastuslautakuntien 28-vuotisen historian aikana, voidaan toimintakertomuksista löytää nykyisin tavoitteiden ja toteutumisen vertailua ja mittareita merkittävästi enemmän kuin lautakuntien aloittaessa toimintansa vuonna 1997.

Tarkastuslautakunnan jäsenistössä ei tapahtunut muutoksia vuoden 2024 aikana. Tarkastuslautakunnalla oli vuoden aikana kuusi kokousta.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimi asianhallinta- ja palvelusihteeri Irja Penttinen. Hän huolehti myös sidonnaisuusrekisterin ylläpidosta. Lautakunta antoi rekisterin valtuustolle tiedoksi.

Vastuunalaisena tilintarkastajana toimi HT/JHT tarkastaja Ilari Karhu Tilintarkastusyhteisö Oy SK- Reviisorit Ab:sta.

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA VUONNA 2024

Tarkastuslautakunta kuuli kokouksissaan vuoden 2024 aikana kunnan kirjastonjohtaja- kulttuurituottajaa, kunnan ICT-suunnittelijaa ja ICT-kehittäjää, Uuraisten Vuokratalot Oy:n hallituksen puheenjohtajaa sekä kunnan peruspalvelujohtajaa.

Kirjastossa totesimme omatoimilainaanamisen toimivan Uuraisilla hyvin ilman suuria häiriötekijöitä. Merkittäväksi asiaksi koettiin kunnan liittyminen valtakunnalliseen E-kirjastopalveluun.

Kunnan tietoturva-asioihin on jouduttu ja joudutaan panostamaan jatkuvasti aikaisempaa enemmän lisääntyvien vaatimusten vuoksi. Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen mukaan voidaan todeta tietoturvallisuuden olevan hoidettu asianmukaisesti Uuraisten kunnassa.

Uuraisten Vuokratalot Oy:llä on tyhjiä asuntoja jonkin verran ja ikääntyvän asuntokannan teknisen velan kiinni kurominen aiheuttaa taloudellista huolta.

Peruspalvelujohtajan antaman selvityksen mukaan sosiaali- ja terveystoimen siirtyminen hyvinvointialueen vastuulle ei ole toistaiseksi aiheuttanut merkittävää muutosta palveluiden tasoon. Uhkana nähdään kuitenkin hyvinvointialueen raskaasti alijäämäisen taloustilanteen luoma paine, joka saattaa ajaa säästötoimenpiteisiin sekä edelleen palveluverkon karsimiseen.

3. UURAISTEN KUNNAN TALOUDELLINEN TILANNE

Uuraisten kunnassa toteutettiin toimintavuonna ennakoivaa ja oma-aloitteista talouden tasapainottamisohjelmaa. Hallintokunnat osoittivat hyvää talouskuria, sillä käyttötalous pysyi kiitettävästi valtuuston antamissa taloudellisissa raameissa. Tästä hallintokunnille suuri kiitos.

Vuonna 2024 kunnan tilinpäätös oli 455 942,97 euroa ylijäämäinen. Kunnan ylijäämäistä tulosta arvioitaessa on huomioitava Uuraisten kunnan toimintavuonna saama 362 000 euron harkinnanvarainen valtionosuuden korotus, joka mahdollisti ylijäämäisen tuloksen. Harkinnanvaraisen korotuksen mahdollistivat kunnan talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen sekä Uuraisten Valokuituverkot Oy:n myynnistä johtunut 663 tuhannen euron alaskirjaus, joka aiheutti kunnallistaloudelle poikkeuksellisia, tilapäisiä talousvaikeuksia. Vastaava tuki ei tule toistumaan ja ilman sitä vuoden 2024 tilinpäätös olisi ollut vain noin 94 000 euroa ylijäämäinen.

Kunnan lainamäärä asukasta kohti laskettuna oli 4 115 euroa, kun vuonna 2023 vastaava luku oli 4378 euroa. Suunta on laskeva, mikä on hyvä asia.

Kunnan varsinainen toiminta eli toimintakate alittui muutettuun talousarvioon verrattuna noin 419 000 euroa ja alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 200 tuhatta euroa.

Verotulokertymässä ansiotulot olivat budjetoidun suuruiset talousarvion ylittyessä noin 14 000 euroa. Yhteisövero- että kiinteistöverokertymä alittuivat puolestaan noin 27 500 euron verran.

Valtionosuuksien lähes 400 000 euron kasvu selittyy edellä mainitulla harkinnanvaraisella valtionosuudella.

Vuosikate, eli varsinaisen toiminnan tulojen ja menojen erotus olikin 1 634 851 € positiivinen, talousarvion ennuste oli 714 479 euroa.

Tilikauden ylijäämäiseksi tulokseksi muodostui 440 975 euroa. Ylijäämäiset tulokset ovatkin tarpeen, jotta taseeseen muodostuu lisää ylijäämää mahdollisia tulevia tappiollisia vuosia varten.

Tarkastuslautakunta edellytti edellisessä arviointikertomuksessa, että Kuntalaskenta Oy toimii jatkossa kuntalain antaman aikataulun puitteissa. Tämä toteutui vuonna 2024 ja kunnanhallitus saattoi allekirjoittaa tilinpäätöksen lain mukaan maaliskuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen tulevat tekniset muutokset on tehtävä myöskin maaliskuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta edellyttää, että kunnassa noudatetaan kunnanvaltuuston 9.12.2024 hyväksymää muutettua talouden tasapainottamisohjelmaa vuosille 2025–2028.

4. INVESTOINNIT

Vuoden 2024 investointien kokonaismäärä oli 867 283 euroa. Tämä koostui useasta pienestä erästä. Talousarviovuoteen ei sisältynyt yhtään suurta investointia.

5. YHTEENVETO

Myönteistä vuoden 2024 tilinpäätöksessä:

- Positiivinen väestön kasvu. Uurainen oli yksi harvoista kunnista, joissa syntyvyys oli jälleen kuolleisuutta suurempi. Kuntaan muuttaneita oli 24 henkilöä enemmän kuin kunnasta pois muuttaneita. Kunnan väkiluku oli 31.12.2024 3 655 henkilöä.
- Alle 15-vuotiaiden kuntalaisten määrä 24 % koko kunnan väestöstä.
- Hallintokuntien talouskurin pitäminen.

- Sairauspoissaolojen määrän huomattava aleneminen. Sairauspoissaolojen määrä laski vuoden aikana ilahduttavan paljon. Vuonna 2022 poissaoloja oli 5517 päivää, mutta viime vuonna määrä laski 2562 henkilötyöpäivään. Laskeva suunta jatkui jo toisena vuonna.
- Uuraisten kunnan talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2025–2028.
- Kolmen kyläkoulun säilyminen.
- Kunnan palveluiden hankkiminen useasta eri kunnasta. Ympäristövalvonta tulee Muuramesta, kaavoitus ja rakennusvalvonta Saarijärveltä ja etsivä nuorisotyöntekijä on yhdessä Petäjäveden ja Multian kanssa.

Huolenaiheet vuoden 2024 tilinpäätöksessä:

- Hyvinvointialueen alijäämäisen taloustilanteen tuoma huoli palveluverkon ylläpidosta.
- Kunnan oppivelvollisuusikäisten määrän kääntyminen laskuun ja koulujen oppilasmäärän turvaaminen.
- Opetuksen resurssien tasapuolinen jakaminen.
- Kunnan ulkopuolelta hankkimien palvelujen laadun valvonta.

Tarkastuslautakunnan mielestä vuoden 2024 tilinpäätös voidaan vahvistaa. Tarkastuslautakunta esittää, yhtyen tilintarkastajan lausuntoon, että tilivelvollisille voidaan myöntää vastuuvapaus.

Uurainen 19.5.2025

Jari Flyktman

Tuulia Johansson

Pirjo Käpylä

Harri Palonen

Arto Veijonen